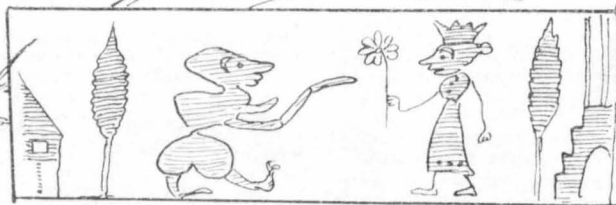

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΜΕ ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ

Ο Καραγιώζης έπαιξε από όρα, και σε κάθε του χοντρό άστειο και κάθε κουταμάρα του, ο κοσμάκης που παρακολουθούσε από κάτω, ξεσπούσε σ' ένα ομαδικό γέλιο, που ήχουσε σαν τo κώμα που σκάει στην άκρογιαλιά.

— Δέν μου λές, κυρά μου, έλεγε ο Καραγιώζης στη βασιλοπούλα, παντρεμένη είσαι;

— Για τo Θεό, μορφέ παιδιά!...

— Όχι! άπαντούσε εκείνη με την ξοφρη φωνή των κυριών του Καραγιώζη.
— Δέν είσαι παντρεμένη;
— Όχι.
— Μά καθόλου; Καθόλου;
— Κάχ, κάχ-κάχ-κάχ!.. Ξεσπούσε στα γέλια τo πλήθος από κάτω.

Σε μά γωνία της πλατείας που έπαιζε τo λαϊκό αυτό θεατάκι, σ' ένα από τa άκρινά τραπέζια, ένας χωρικός, ο Σλόβοντας από τo Γεράνι, διηγείται κάποια ιστορία, κι' όλη ή παρέα του και τa διπλανά τραπέζια άφησαν τόν Καραγιώζη κι' άκουγαν αυτόν.

Διηγείτο για τo γαϊδουράκι του Μεχμέτ-

Άλλ, τού συγχωριανού τους Τουρκοαρχητικού, που καθώς τo είχε άμολυμένο και βοσκούσε, έπεσε μιά μέρα σε μιά στέρνα ξερή. Περνούσε λοιπόν ο κώρ Στυλιανός ο Σλόβοντας από εκεί κοντά και τόν παρακάλεσε ο Τουρκος να τόν βοηθήσει να τo βγάλουν. Άλλά τo γαϊδουράκι ήταν βαρú και οι δυο αυτοί μονάχοι τους δέν μπορούσαν να τo σύρουν άπάνω. Φώναζαν τότε δυο κοντοχωριανές, που ήταν εκεί κοντά και μάζεζαν εβροσάκια από βρούδες κι' άλλα ξυδολάχανα, τή συντέκνισσα Ζαμπιά (Ζηνοβία) και τήν ψηλή τήν Κορωνομαρία, για να τους βοηθήσουν. Ή δυο γυναίκες, χειροδύναμες καθώς ήταν από τις δουλειές της έξοχής, κατώρθωσαν με τόν Όθωμανό τόν Μεχμέτ-Άλλ που βοηθούσε από κάτω, και τόν Στυλιανό τόν Σλόβοντα, να σύρουν ως τή μέση τo γαϊδουράκι.

Μόλις όμως ο Σλόβοντας είδε ότι ή δουλειά πέτυχε, τόν έπιασε μεγάλος ένθουσιασμός για τo κατορθωμά τους κι' άρχισε να κώνη μαντινάδες, για τις όποιες ήταν μοναδικές να τις στεριώνη στη στιγμή και να τις προσαρμόζη σε κάθε μιά περίπτωση, όπως εμπνέονται οι μεγάλοι ποιητά από τa μεγάλα γεγονότα. Άρχισε λοιπόν να λέη δυνατά:

Ο Στυλιανός και ή Ζαμπιά
κι' ή Κορωνομαρία,
έσύρανε τόν γαϊδαρο
σαν νάταν έταιρεία!...

Ή μαντινάδα αυτή φάνηκε άστέια στις γυναίκες και σκάσανε στα γέλια, τόσο δυνατά και τρανταχτά, που έξφυγε τo σχοινί από τa χέρια τους και ξανάλεσε τo γαϊδουράκι στη στέρνα, βαριά και βρονηχτά.

Στo πέσιμο ο Τουρκος ο καϊνμένος άρχισε να θλίβεται και να παρακαλά:

— Άμάν, Θεό δέν έχεις, Στυλιανέ! Τι εν' αυτά που κάνεις;

Άπό τa γέλια και του Τουρκου τις φωνές έπρόβαλε Έξαφνα ή Άποστόλαινα, ή άντικρινή γειτόνισσα, και μόλις είδε τόν γαϊδαρο στη στέρνα, τόν Τουρκο να χτυπιέται και τις γυναίκες να γελάνε, σαν να κακαρίζανε, άφησε για μιά στιγμή

τη ρόχα της και πλησίασε να μάθη τί γίνεται, πολύσπουδη και πολυρωτόσσα καθώς ήταν.
— Ζεί ή φώφησε τo εβροσταγερό; ρώτησε.

Μά ο Σλόβοντας, που ή εμπνευσίς του είχε πάρει πειά φτερά, γύρισε και τής έλεγε:

— Σώπα σ' Άποστολούδαινα κι' άκόμα εινε ζωντανός και μή στενοχωράσαι,

Ή νέα μαντινάδα προκάλεσε νέα σκαστά γέλια της Ζαμπιάς και της Κορωνομαρίας, που κάθησαν πειά κάτω λαχανιασμένες και γελούσαν, χτυπώντας τις παλάμες τους άπάνω στα μηρία τους.

— Σε καλό σου, Στυλιανέ!...

Μά με τa νέα γέλια όμως, έξφυγαν και τa σχοινιά τώρα από τa χέρια τους κι' έπεσαν στη στέρνα.

Με τόν νέο αυτό θόρυβο έφτηνε, γιατί ήταν μεσημέρι του καλοκαιριού, κι' ένας άλλος γείτονας, ο φαλακρός ο Μαλακιώτης, και πρόβαλε στο παράθυρο. Βλέποντας τή συνάθροιση, μαζμουρλής όπως ήταν από τόν έντο και μή καταλαβαίνοντας τί συμβαίνει, ένόμισε πως σφάξανε κάνα σφαχτό και ρώτησε από πάνω:

— Κάνα μοσχάρι σφάξατε, σύντεκνοι;

Ο Σλόβοντας, χωρίς ν' άπάντησε σ' αυτόν, γύρισε και έλεε στις γυναίκες:

Κι' ο Μαλακιώτης πρόβαλε
άπό τo παραθύρι,
— Δυο δικάδες θέλω, σύντεκνοι,
γιατ' έχω μουσαφίρη!...

Τόσο θέλαν ή γυναίκες για να Ξαναγελάσουν. Και χάχινσαν πάλι δυνατά κι' ή Ζαμπιά κι' ή Άποστόλαινα κι' ή Κορωνομαρία, σαν ενά τους καθαριάζανε αυγά. Κι' ο Μεχμέτ-Άλλης δέν βάσταζε και χαμογέλασε κι' αυτός.

— Άνάθεμά σε, Στυλιανέ, και θά μου πάρες στο λαμό σου τo εζώω (ζώο), φώναζε.

Ή φασαρία τώρα άκούστηκε ως τήν άπάνω γειτονιά, που ήταν τo τσαγκάρικο του Άλεξογιώργη, ένός γέροντ μερακιλή, που κάφωφνε εστιβάνιας ξεραμμένα και τραγουδούσε τραγούδια και δίστιχα της τέχνης του:

κι' άκόμα δέν έσήκωσα, άχ μορφέ,
κι' άκόμα δέν έσήκωσα...
Σάν άκουσε λοιπόν τa χάχανα και τή φασαρία, άφησε κι' αυτός τή δουλειά του βιαστικό, και κατέβηκε ως εκεί για να μάθη τί τρέχει.

Ο Σλόβοντας, μόλις τόν είδε, τόν δέχτηκε με νέα μαντινάδα:

Τ' Άλεξογιώργη πήγαν
στο σπίτι τo μαλλάτο,
και τo σουβλί παράτησε
κι' έτρεχεν ίσια κάτω...

Δέν μπορούσε τώρα παρά να γελήσει κι' ο Άλεξογιώργης. Γελούσαν όλοι. Ή γυναίκες, ο Μαλακιώτης, άκόμα κι' ο Τουρκος. Μόνο τo γαϊδουράκι δέν... γελούσε. Δεμένο άπ' τa πόδια με τa σχοινιά και πεμμένο άπάνω σ' ένα σωρό πέτρες, άγκομαχούσε, γούρλωνε τa μάτια του και μάζευε τα χείλη του, από τόν πόνο ίσως του χτυπητήματος, που εφαγορίζανε τa κτριμισμένα του δόντια, σαν να γελούσε και τo ίδιο.

“Όλα μου τa παράτησα, σουβλιά και καλαπόδια...”

“Όλα μου τa παράτησα σουβλιά και καλαπόδια, Σάν άκουσε λοιπόν τa χάχανα και τή φασαρία, άφησε κι' αυτός τή δουλειά του βιαστικό, και κατέβηκε ως εκεί για να μάθη τί τρέχει.”

— Καταραμένε όφι!...

Ένα γέλιο πικρό και πονεμένο.

Ο Μεχμέτ-Άλης τό πλησίασε με συμπόνια. Η κοιλιά του φούσκωνε και μαζεύονταν, σαν να ήταν φουερό, και ρουθούνιζε άποχαυωμένα. Μόλις είδε τον άρέντη του, γύρισε λίγο τό κεφάλι του κι έπειτα τό άφησε να πέση πάλι στα λιβάρια, σαν να παραδινόταν στο μοιραίο.

Ο Μεχμέτ-Άλης τόν χάιδεψε στη μούρη και στη ράχη, τώτριψε στα ριζαντιά και γύρισε παραπονεμένος κοντά στους άλλους άπάνω, πού γελοΐσαν ακόμα σαν να ήταν κορδισμένοι.

— Για τό Θεό!... τούς είπε. "Αγ πιστεύετε, μωρέ παιδιά, Θεό, άντίστε να βοηθήσουμε όλοι μαζί, μήπως τό βγάλουμε τό κακορροϊκό τό ζωντανό...

Τώρα πειά τό πήραν όλοι τους άπόφασι. Πιάσανε πάλι τά σχοινιά κι άρχισαν όλοι μαζί νά τραβούν με δύναμη.

Τό ζώ άνεσούρετο με κρεμασμένο τό κεφάλι πρós τά κάτω, ένθ ό Μεχμέτ-Άλης προσπαθούσε νά τό προφυλάξη άπό κάθε χτύπημα και γδάρισμα πάνω στις πέτρινες τής στένας παρειές...

Θά τό ειλαν άνεβάσει ώς τά μιά, όταν νά και φάνηκε ή Κρυσταλένια ή Ζαγγεμπούλα. Είχε δει τόσους άνθρώπους μαζεμένους κει πέρα και νόμισε ότι... πουλάνε κρέας! Έρχόταν λοιπόν ν' άγοράση φωνάζοντας άπό μακριά, για νά μην τό πάρουν όλο και δέν βρει:

— Κι' έμένα λίγο, Στυλιανέ. Γι' άρρωστον τό θέλω!...

Ο Σλόβοντας, χωρίς νά τής άπαντίση, γύρισε στους άλλους και τούς είπε:

Κι' από 'κειθά τό έμαθι κι' έτρεχε και ξεφώνιζε και ή Ζαγγεμπούλα, με μιά καλή σακκούλα!

Τώρα πειά ήταν πού άπόσανε όλοι στα γέλια για καλά και κοντοκαθισαν κάτω, λυμένοι άπ' τά κακαρισματα και κρατώντας τά πλευρά τους. Τό σχοινί ξεφύγε πάλι άπό τά χέρια τους και τό φτωχό τό γαιδουράκι βροντοχτυπήθηκε πάλι άπάνω στους σωρούς τών λιθαρών...

Τότε ό Στυλιανός ό Σλόβοντας, γυρίζοντας πρós τή Ζαγγεμπούλα πού έκανε νοήματα νά τής κρατήσουν... κρέας, τής είπε, δείχνοντας τόν πάτο τής χαβούζας:

— Έτοιμο, συντήκνισα!...

Η παρέα του Σλόβοντα είχε ξεραθει στα γέλια, άκούγοντας τήν ιστορία του. Γελούσαν κι' άπ' τά διπλανά τραπέζια, γελοΐσε όλη ή πλατεία.

Είχαν άφήσει τόν Καραγκιόζη κι' άνοιξαν τόν Σλόβοντα. Τή στιγμή αύτή βγήκε στο πάνω του μπερντέ κι' ό Μέγας Άλέξανδρος, για νά σκοτώση τό θηριο:

— Καταραμένε θρι, θά σέ φονέψω!...

Μιά γυναίκα πετάχτηκε τότε άπό ένα διπλανό τραπέζι και είπε ξεραμένη στα γέλια:

— Μπα, σέ καλό μου άπόψε, πόσο γέλασα!...

Κι' έπειτα, γυρίζοντας στην παρέα της και δείχνοντας τόν Στυλιανό τό Σλόβοντα, πρόσθεσε:

— Καλύτερα νά δίναμε τή μάμση δραχμή μας σ' αυτόν, παρά στον Καραγκιόζη!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

ΩΡΑΙΟΤΗΣ ΚΑΙ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ

Σέ μερικά μέρη τής Άφρικής, ως κυριώτερο προσόν τής ωραιότητας μιας γυναίκας θεωρείται ή παχυσαρκία. Γι' αυτό, στα μέρη εκείνα τς κοπέλλες πού εινε για παντρεία, τς... καλοτρέφουν, όπως κάνουν τς άλλα μέρη για τά ζώα πού πρόκειται νά πουλήσουν ή νά σφάζουν.

Όταν μάλιστα ένας χήρος άποφασίζει νά σγνάμη δεύτερο γάμο, ή μέλλουσα σύζυγός του υποβάλλεται στην άκόλουθη δίαιτα: Περιώννεται στα μπράτσα της, στα δάχτυλά της και στα σφυρά τών ποδιών της τά βραχιόλια τής πρώτης σύζυγού του μνηστήρος της και κατόπι φροντίζουν νά τή θρέψουν ως πού τά στολidia αύτά νά τής έρθουν Ισα-Ισα. Όταν κατορθωθεί αύτό, δέν άπομένει πειά κανένα κώλυμα για τόν δεύτερο αύτό γάμο.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ο ΒΟΛΤΑΓΙΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΥΣ

Όταν παίχτηκε στο Παρίσι μ' έξαιρετική έπιτυχία τό δράμα του Βολταίρου «Ο Οιδίπους», ό ίδιος ό συγγραφεύς βρισκόταν φυλακισμένος στη Βασιλίη.

Ο αντιβασίλευς λοιπόν, ό όποιος είχε φυλακίσει τόν Βολταίρο, παρακολούθησε τήν πρεμιέρα του «Οιδίποδος» και τόσο πολύ γοητεύθηκε, ώστε διάταξε άμέσως τήν άποφυλάξη του.

Ο Βολταίρος τότε πήγε νά εύχαριστήση τόν αντιβασίλευ, ό όποιος, καθώς του μιλούσε, πήρε προστατευτικό και συμβουλευτικό ύφος και του είπε:

— Νά είσαι, λοιπόν, φρόνιμος από δώ κι' έμπρός, κι' εγώ θά φροντίσω πάντοτε για σένα.

— Σας είμαι άπειρος ύπόχρεος, άπάντησε ό διάσημος συγγραφεύς, αλλά θά παρακαλέσω τή Μεγαλειότητά σας νά μη φροντίση στο έξής ούτε για τήν... κατοικία μου, ούτε για τήν... τροφή μου!

ΑΠ' ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ 'ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΚΙ' Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΣ ΤΟΥΣ

Συνηθίζουμε πάντα να κακολογούμε τς δυστυχισμένες ύπηρέτριες. Κι' όμως, ή ιστορία τους εινε γεμάτη άπό ωραίες σελίδες!... Θ' άναφέρουμε έδώ μερικές άπ' αυτές.

Μέσα στις ιδιόχειρες σημειώσεις του μεγάλου Ίταλου καλλιτέχνη Λεονάρδο ντά Βίντσι δέν βρέθηκε γραμμένο παρά μόνο ένα όνομα γυναικείο: τό όνομα τής ύπηρέτριας του Μαθουρίνας! Κι' έν τούτοις, ό διάσημος αύτός καλλιτέχνης είχε γνωρίσει στη ζωή του άπειρες γυναίκες!... Άπ' όλες αυτές όμως ύψηθήκε μονάχα τήν καλή εκείνη χωρική τής Τοσκάνης, τήν άφοσιωμένη Μαθουρίνα, πού κατά τά τελευταία έτη τής ζωής του τόν άκολούθησε στη Γαλλία και του έκλεισε τά μάτια. Στη διαθήκη του τής άφησε μιά καλή κληρονομία «εις άνάμνησιν τών τόσων ύπηρετριών τής».

Κι' έτσι, τό όνομα τής πιστής ύπηρέτριας πέρασε στην ιστορία, συνδεδεμένο άναπόσπαστα με τή μνήμη του Ντά Βίντσι.

Θά ξερόν ίσως οι άναγνώστες μας διι ό Μολιέρος συνήθειε νά διαβάση τς κωμωδίες του πρώτα-πρώτα στην ύπηρετριά του. Τήν κρισι τς τή θεωρούσε αλάθητη!...

Τό παράδειγμά του άκολούθησε κι' ό Γάλλος ζωγράφος Ντελακρουά, ό όποιος ζητούσε επίσης τή γνώμη τής ύπηρετριας του για τήν άξία τών πινάκων του. Κι' όχι μόνον αύτό. Τής ζητούσε ακόμα συμβουλές για ό,τιδήποτε ζήτημα του παρονοιάζονταν, τή ρωτούσε τι ιδέα είχε για κάθε νέο άνθρώπο, τόν όποιο γνώριζε!...

Η Τζέννυ — έτσι λεγόταν ή περίφημη αύτή ύπηρετρια — είχε τυφή άφοσίωση και λατρεία στον κύριο τής. Λέγετα μάλιστα διι του φρονόταν μ' ένα τρόπο κάπως απολυταρχικό. Αυτό όμως ήταν άποτέλεσμα τής μεγάλης άγάπης τής γι' αυτόν. Όταν π.χ. πήγαιναν τίποτε φίλοι του νά τόν έπισκεφθούν, φρόντιζε νά μην του μιλούν πολύ και γενικώς νά μην τόν κοραΐζουν. Κρυμμένη πίσω άπό μιά πόρτα, παρακολουθούσε τς συζητήσεις, έτοιμη νά έπέμβη όταν παρονοιάζονταν άνάγκη. Έτσι κατορθώνει νά διώχνη τούς διάδοχους και έννοχλητικούς έπισκέπτας του κυρίου τής, με τρόπο ευγενικό, αλλά και άμειλικτό!...

Δηγοΐνται επίσης διι κατά τή διάρκεια τής άφορώσεως του Ντελακρουά, ή Τζέννυ δέν άφησε κανένα φίλο του νά τόν πλησιάση, άπό φόβο μήπως τόν κοραΐσουν με τή συτήρησι. Κι' έτσι ό μεγάλος ζωγράφος πέθανε μέσα στην άγκαλιά τής γρηΐς ύπηρετριας του, χωρίς ούτε ένας φίλος του νά παραστέκη έπάνω άπ' τό προσέφαλο του!...

Στη διαθήκη του ό Ντελακρουά άφησε στην πιστή του ύπηρετρια μιά συλλογή άπό πολύτιμα έργα ζωγραφικής, μεγάλης άξιας.

Άς έλθουμε τώρα στον Μπαλζάκ. Ο περιφήμος αύτός συγγραφεύς περνούσε μιά ζωή κανονική, σαν ρολόι! Έτσι άλλωστε κατορθώνει νά γράψη τόν τεράστιο όγκο τών έργων του!... Η συνήθειες του Μπαλζάκ ήταν πολύ παράξενες. Έπεφτε στο κρεβάτι του στις έξη τό άπόγευμα και κοιμόταν ως τά μεσάνυχτα. Τήν ώρα εκείνη ή ύπηρετριά του (πού είχε συμμορφωθεί με τή χρονομετρική άκριβεία του κυρίου τής) τόν ξυπνούσε και του πήγαινε ένα τεράστιο φλιτζάνι με καφέ.

Ο Μπαλζάκ σηκώνονταν κατόπι κι' άρχιζε τήν έργασία του, τήν όποια έξακολουθούσε ως τό μεσημέρι. Έπειτα έτρωγε καλά (χάρης στις φροντίδες και πάλι τής πιστής του ύπηρετριας) κι' έβγαине νά κάνει έναν περίπατο στο Παρίσι, για νά μελετήση τούς διάφορους τύπους, τούς όποιους άπαθανάτισε στα μυνητορήματά του.

Έπίσης ό μεγάλος ποιητής Γκαίτε, χάρης στις μητρικές περιουήσεις τής γρηΐς ύπηρετριας του, μπόρεσε νά περάση ήσυχος κι' ευτυχισμένος τό τελευταία χρόνια τής ζωής του.

Ο Πάπας Πίος ό 11ος (προκάτοχος του σημερινού Πάπα), έτόλμηση νά παραβή μιά παλιά συνήθεια πού επέβάλλει νά άνήκουν όλοι οι ύπηρετς του Βατικανού στο άνδρικό φύλο. Καί τό έκανε αύτό, γιατί δέν μπορούσε ν' άποχωριστή άπ' τήν πιστή μαγειρίτσα και καιμαρίερα του, πού επί τόσα χρόνια τόν είχε περιποιηθεί. Τήν πήρε λοιπόν μαζί του όταν έγινε Πάπας, άδιαφορώντας για τά σχόλια και τς έπικρισεις τών στενοκεφάλων. Στην άρχή ή πρῶξι του αύτή οκανόλισε πράγματι κάτω τούς άνθρώπους του Βατικανού. Ύστερα όμως άναγγόρισαν όλοι διι τήν δικαία κι' έπαφαν νά τή σχολιάζουν.

Τέλος ό φιλόσοφος Ζάν Ζάν Ρουσσώ έμεινε τόσο ένθουσιασμένος άπ' τήν άφοσίωση και τς περιποιήσεις τής ύπηρετριας του, ώστε... τήν παντρεύτηκε! Δυστυχώς όμως, ή γυναίκα εκείνη είχε κατά βάθος χαλαρήρα παράξενο και στομιμένο!...

Άλλά ό Ζάν Ζάν Ρουσσώ ήταν φιλόσοφος... Κι' έτσι υπέμεινε φιλοσοφικά τήν άτυχία τήν!...

Συμπέρασμα: Μην παντρεύεστε ποτέ τς ύπηρετρίες σας! Μπορεί έτσι νά χάσετε μιά καλή ύπηρετρια και ν' άποκτήσετε μιά σύζυγο κακή και στομιμένη.